

San Jurgiren herensugearen benetako istorioa

Denboraren hasieran, Kataluniako mendiak oraindik eratzen ari zirenean eta ibaiak itsasora iristen ari zirenean, Blauet jaio zen, beste inongo dragoi ez bezalakoa. Bere ezkatek itsaso lasaiaren urdin sakonarekin distiratzen zuten, eta bere begiek, eguzkia bezain horiak, jakin-min mugagabea islatzen zuten. Beste dragoiek altxorrak pilatzen eta lurraldearen alde borrokatzen zuten bitartean, Blauetek basoak arakatzen, haizeak xuxurlatzen zituen ipuinak entzuten eta zaurituta aurkitzen zituen animalia txikiak zaintzen ematen zituen egunak.

Bere mendiaren magalean kokatutako Montblanc herriak ez zekien ezer berari buruz. Herritarrek lapurtzen eta erretzen zituzten dragoi basatiei buruzko istorioak baino ez zituzten ezagutzen, eta beraz, noizean behin Blaueten urrats astunak entzuten zituztenean edo bere hego handien itzala ikusten zutenean, ezkutatzera joaten ziren korrika.

Udaberriko egun batean hasi zen dena, Blauetek, laguntzen saiatuz, nahi gabe hondamendi txikien kate bat eragin zuenean. Herriko haurrentzat sagarrak bildu nahi zituen, baina bere atzapar handiekin, zuhaitz osoa bota zuen. Ikus dezakezuenez, bere arazo nagusia bere

indarraren berri ez izatea zen. Kaltea konpontzen saiatzean, nahi gabe herriko putzuan sartu zen. Eta ekaitz baten ondoren arropa bustia lehortu nahi zuenean, bere arnas bero samarrak erre egin zituen.

Herritarrek, dragoia mehatxu bat zela sinetsita, San Jurgi zalduna deitu zuten. Blauet pobrea, lagunak egin nahi zituena bakarrik, oso triste jarri zen zalduna lantza altxatuta iristen ikusi zuenean.

“Itxaron!” oihu egin zuen Blauetek, baina bere ahotsa, trumoia bezain indartsua, orro baten antzekoa zen. San Jurgik, eraso bat zela pentsatuz, lantza bota zuen. Mina izugarria zen armak bere ezkata txikienetako bat zeharkatu zuenean. Zauritik, odol distiratsua isurtzen hasi zen, eta lurra ukitzen zuen tanta bakoitza arrosa gorri bihurtzen zen.

Elisenda printzesa, gertuko muino batetik dena behatzen ari zena, haiengana korrika joan zen.

—Gelditu, gelditu! —oihu egin zuen, eskuak astinduz. Iritsi zenean, Blaueten aurrean jarri zen, babesten.

—Begira —esan zuen, arrosei seinalatuz—, bere odola ez da beste dragoienaren antzekoa. Magia da, bere bihotza bezala.

San Jurgi, harrituta, arma jaitsi zuen. Herrikoak poliki-poliki hurbildu ziren, eta orduan Blauetek, oraindik dardarka, bere istorioa kontatu zuen. Zenbat maite zuen ibaien oihuak entzutea, nola babesten zituen bere ezkatetan habia egiten zuten hegaztiak, eta nola, gauero, ilargiak kontatzen zizkion fabulak entzuten loak hartzen zuen.

Herrikoak gaizki-ulertu handi bat izan zela konturatu ziren. Beldur izan beharrean, dragoi leun eta trakets samarra maitatzen ikasi

zuten. Eta Blauetek, lehen aldiz, nonbaiteko lekua zuela sentitu zuen.

Horrela jaio zen tradizioa. Urtero, San Jurgi egunean, Blauetek zaldunari ezkata txiki bat kentzeko baimena ematen dio, bakarra, herrialde osoko arrosa ederrenak loratu daitezen. Eta pixka bat beldurtuta dagoenez, herriko haurrek ipuinak irakurtzen dizkiote San Jurgi lanean ari den bitartean.

Eta horrela, egun hartatik aurrera, apirilaren 23a arrosen, liburuen eta, batez ere, adiskidetasunaren ospakizuna izan da. Batzuetan, uste dugun istorioek egia gozoagoak ezkutatzen dituztelako. Eta heroismo handiena, batzuetan, jokatu aurretik entzuten jakitea da.

Eta egunen batean Montblancetik igaro eta zurrunga baten antzeko zarata leun bat entzuten baduzu, agian Blauet da, eguzkitan lo, arrosez eta hainbeste maite dituen istorioez inguratuta.